

PROGRAM SEMINARIUM:

17. 09. 2009 r.

15.00 - otwarcie konferencji, powitanie przybyłych uczestników i słuchaczy przez Prezydenta Miasta Bolesławiec Piotra Romana oraz moderatora konferencji ks. dziekana dra Andrzeja Jarosiewicza
15.30 - „Historia kościoła pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny i św. Mikołaja w Bolesławcu” - ks. dziekan dr Andrzej Jarosiewicz
16.00 - przerwa (catering)
16.30 - „Problemy konserwatorskie barokowego malarstwa i rzeźby na przykładzie warsztatów Michaela Willmanna, J. W. Neunhertza, i Georga Leonarda Webera” - Maria Lelek - Pietrzak
17.00 - dyskusja
17.30 - „Wyniki dotychczasowych prac konserwatorskich przy wyposażeniu kościoła pw. Wniebowzięcia NMP i św. Mikołaja w Bolesławcu (wizyta studyjna w obiekcie) - Maria Lelek-Pietrzak

18. 09. 2009 r.

9.30 - rozpoczęcie 2. dnia seminarium
9.45 - „Prace konserwatorskie w kościele pw. Wniebowzięcia NMP i św. Mikołaja w Bolesławcu” - Wojciech Kapałczyński
10.15 - wystąpienie przedstawicieli MKiDN - Michaliny Romańskiej i Joanny Narkiewicz-Siwiek
10.45 - przerwa (catering)
11.15 - „Dawne kościoły farnie Wrocławia św. Elżbiety i św. Marii Magdaleny, czyli rzecz o trudnej odpowiedzialności” - dr Piotr Oszczanowski
11.45 - „Magazyny i systematyka zbiorów w Regionalnym Muzeum w Chrudimiu” - Dana Modráčková
12.15 - „Projektowanie konserwatorskie jako podstawa optymalnych decyzji w procesie ochrony zabytków” - prof. Edward Kossakowski

PROGRAM SEMINÁŘE:

17. 09. 2009

15.00 - zahájení konference, přivítání účastníků a posluchačů starostou města Boleslaviec Piotrem Romanem a moderátorem konference p. děkanem dr. Andrzejem Jarosiewiczem
15.30 - „Dějiny kostela Nanebevzetí nejsvětější Panny Marie a sv. Mikuláše v Boleslavci” - p. děkan dr. Andrzej Jarosiewicz
16.00 - přestávka (občerstvení)
16.30 - „Konzervátorské problémy barokního malířství a sochařství na příkladě prací z dílen Michaela Willmanna, J. W. Neunhertze a Georga Leonarda Webera” - Maria Lelek - Pietrzak
17.00 - diskuse
17.30 - „Výsledky dosavadních konzervátorských prací na vybavení kostela Nanebevzetí nejsvětější Panny Marie a sv. Mikuláše v Boleslavci (studijní prohlídka v objektu) - Maria Lelek - Pietrzak

18. 09. 2009

9.30 - zahájení 2. dne semináře
9.45 - „Konzervátorské práce v kostele Nanebevzetí nejsvětější Panny Marie a sv. Mikuláše v Boleslavci” - Wojciech Kapałczyński
10.15 - vystoupení představitelů MK a DN - Michaliny Romańskiej a Joanny Narkiewicz - Siwek
10.45 - přestávka (občerstvení)
11.15 - „Někdejší vratislavské farní kostely sv. Alžběty a sv. Marie Magdaleny, čili záležitost těžké odpovědnosti” - dr. Piotr Oszczanowski
11.45 - „Depozitáře a systematizace sbírek v Regionálním muzeu v Chrudimiu” - Dana Modráčková
12.15 - „Konzervátorské plánování jako základ optimálních rozhodnutí v procesu ochrany památek” - prof. Edward Kossakowski

Seminarium naukowe nt. konserwacji zabytków sakralnych pogranicza polsko-czeskiego ma służyć wymianie doświadczeń konserwatorskich oraz udokumentować dotychczasowe osiągnięcia w podejmowanych konserwacjach barokowych zabytków na przykładzie zabytkowego wyposażenia kościoła pw. Wniebowzięcia NMP i św. Mikołaja w Bolesławcu. Rozwiązania prawne i administracyjne oraz metodologia działań konserwatorskich na terenie Republiki Czeskiej są dobrym przykładem działań mających na celu restaurowanie i zabezpieczanie dzieł sztuki. Seminarium, przygotowane we współpracy ze Stowarzyszeniem Konserwatorów Zabytków z siedzibą w Warszawie (Association of Monument Conservators), jest pierwszym tego typu działaniem na terenie pogranicza polsko-czeskiego. W ramach podejmowanych działań konserwatorskich przyczyni się do zacieśnienia współpracy i wymiany doświadczeń pomiędzy polskimi i czeskimi konserwatorami.

Vědecký seminář na téma konzervace sakrálních památek na polsko-českém pomezí má napomoci výměně konzervátorských zkušeností a zároveň zdokumentuje dosavadní úspěchy v pokračujících konzervátorských pracích barokních památek na příkladu památkového vybavení kostela Nanebevzetí nejsvatější Panny Marie a svatého Mikuláše v Boleslavci. Právní a administrativní řešení a metodika restaurátorské činnosti na území České republiky jsou dobrým příkladem pro údržbu a restaurování uměleckých děl. Seminář připravený ve spolupráci se Sdružením památkářů sídlícím ve Varšavě (Association of Monument Conservators) je první aktivitou tohoto druhu na území polsko-českého pohraničí. V rámci dotčených restaurátorských aktivit přispěje seminář ke společné výměně zkušeností mezi polskými a českými restaurátory.

Główne cele seminarium:

- wymiana doświadczeń pomiędzy konserwatorami polskimi i czeskimi
- prezentacja poprawnych metod konserwacji zabytków wraz z już wykonanymi pracami na przykładzie dzieł sztuki sakralnej w kościele pw. Wniebowzięcia NMP i św. Mikołaja w Bolesławcu

Hlavní cíle semináře:

- výměna zkušeností mezi polskými a českými konzervátory
- prezentace správných metod konzervace památek včetně již zkonzervovaných děl sakrálního umění v kostele Nanebevzetí nejsvatější Panny Marie a svatého Mikuláše v Boleslavci

Zakres seminarium:

Wykłady dotyczyć będą następujących zagadnień: historia i proveniencja zabytków w kontekście polsko-czeskiego dziedzictwa kulturowego, uregulowania prawne a problemy zabezpieczania dzieł sztuki, współczesne metody konserwacji technicznych, dobre praktyki w dziedzinie konserwacji zabytków, praktyczne przykłady wykonanych konserwacji na przykładzie obiektów w kościele pw. Wniebowzięcia NMP i św. Mikołaja.

Rozsah semináře:

Přednášky se budou týkat následující problematiky: historie a proveniencie památek v kontextu polsko - českého kulturního dědictví, právní úprava a problematika zabezpečení uměleckých děl, současné metody technické údržby, dobré příklady v oblasti údržby a restaurování památek, praktické příklady provádění restaurování na příkladu církevních objektů v kostele Nanebevzetí NMP a sv. Mikuláše.

Prace remontowe i konserwatorskie

Wykaz prac przeprowadzonych w latach 2005-2009 przez Parafię pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny i Św. Mikołaja

2005 rok

1. Remont dachu kościoła parafialnego

2006 rok

1. Konserwacja barokowej ambony z kościoła parafialnego
2. Remont gotyckiej wieży kościoła parafialnego

2007 rok

1. Remont dachu zabytkowego budynku parafialnego /plebanii/
2. Konserwacja zabytkowego krucyfiks
3. Konserwacja barokowego sakramentarium /olearium/
4. Konserwacja barokowego ołtarza pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa
5. Konserwacja barokowego ołtarza pw. Matki Bożej Niepokalanej /wcześniejszej św. Jana Nepomucena/

2008 rok

1. Konserwacja barokowego ołtarza bocznego pw. św. Anny /nawa główna z 1710 r./
2. Konserwacja barokowego ołtarza bocznego pw. św. Józefa /nawa główna z 1710 r./
3. Konserwacja barokowego ołtarza bocznego pw. św. Krzyża /nawa południowa z 1710 r./
4. Konserwacja barokowego obrazu olejnego na płótnie „Naigrywanie z Chrystusa” /z prezbiterium z 1660 r./
5. Konserwacja barokowego obrazu olejnego na płótnie „Ziemsy przodkowie Jezusa” /z prezbiterium z 1660 r./
6. Konserwacja barokowego obrazu olejnego na płótnie „Święta Rodzina” /z prezbiterium z I poł. XVIII w./

2009 rok /w planach/

1. Konserwacja ołtarza bocznego św. Katarzyny Aleksandryjskiej /1693 r./
2. Konserwacja ołtarza bocznego Podwyższenie Krzyża św. /XVII w./
3. Konserwacja ołtarza bocznego św. Barbory /XVII w./
4. Konserwacja barokowego obrazu sztalugowego Ukrzyżowanie /aut. J. W. Neunhertza XVIII w./
5. Konserwacja barokowego obrazu sztalugowego Ecce Homo /XVII w./
6. Konserwacja barokowego obrazu sztalugowego św. Maria Magdalena pod Krzyżem /XVII w./

7. Konserwacja dwóch fresków we wnętrzu kaplicy Krzyża św. oraz kaplicy Św. Katarzyny Aleksandryjskiej

Restaurátorské práce

Přehled prac prováděných v letech 2005-2009 farností Nanebevzetí Nejsvětější Panny Marie a sv. Mikuláše

rok 2005

1. Oprava střechy farního kostela

rok 2006

1. Restaurování barokního ambonu
2. Oprava gotické věže farního kostela

rok 2007

1. Oprava střechy plebánie farního kostela
2. Restaurování památkového kříže
3. Restaurování barokního svatostánku
4. Restaurování barokního oltáře Nejsvětějšího Srdce Ježíše Krista
5. Restaurování barokního oltáře Neposkvrněné Matky Boží /dříve sv. Jana Nepomuckého/

rok 2008

1. Restaurování barokního bočního oltáře sv. Anny /hlavní loď z roku 1710/
2. Restaurování barokního bočního oltáře sv. Josefa /hlavní loď z roku 1710/
3. Restaurování barokního bočního oltáře sv. Kříže jižní loď z roku 1710/
4. Restaurování barokní olejomalby na platně „Posmívání Krista“ /v presbytáři z roku 1660/
5. Restaurování barokní olejomalby na platně „Pozemští předkové Ježíše“ /v presbytáři z roku 1660/
6. Restaurování barokní olejomalby na platně „Svatá Rodina“ /v presbytáři polovina 18. století/

rok 2009

1. Restaurování bočního oltáře sv. Kateřiny Alexandryjské /1693/
2. Restaurování bočního oltáře Povýšení sv. Kříže /17. století/
3. Restaurování bočního oltáře sv. Barbory /17. století/
4. Restaurování barokní olejomalby Ukrýžování /autor J. W. Neunhertza 18. století/
5. Restaurování barokní olejomalby Ecce Homo /17. století/
6. Restaurování barokní olejomalby sv. Marie Magdaleny pod křížem /17. století/
7. Restaurování dvou fresků v kapli sv. Kříže a v kapli sv. Kateřiny Alexandryjské

Publikacja prezentująca dokonania konserwatorskie w kościele pw. Wniebowzięcia NMP i św. Mikołaja w Bolesławcu

Publikacja zawiera artykuł dokumentujący historię najważniejszych i najcenniejszych zabytków sakralnych miasta, opis i źródła finansowania przeprowadzonych prac konserwatorskich w językach: polskim, czeskim, niemieckim oraz włoskim. Dodatkowo obejmuje bogatą dokumentację fotograficzną prezentującą wyniki dotychczasowych prac konserwatorskich.

Krótki rys historyczny Świątyni

Pierwsza wzmianka o bolesławieckiej parafii pochodzi już z 1247 r. Wiadomo także, że w roku 1298 rozpoczęto przebudowę drewnianego budynku kościelnego na murowany. Z tego samego roku pochodzi także wzmianka wymieniająca tytuł kościoła oddającego cześć Maryi Pannie i św. Mikołajowi. Obecna postać architektoniczna nadano świątyni w latach 1482-1492, co poświadczają gotyckie inskrypcje umieszczone na jej zewnętrznych ścianach. W latach 1516-1520 dobudowano kaplice pw. św. Krzyża oraz św. Barbary, a także portale, z których północny ma wyrytą w piaskowcu datę 1516. W latach wojny 30-letniej (1618-1648) główna świątynia bolesławiecka była wielokrotnie płađrowana i palona. Już w 1662 r. staraniem hrabiego Otto Nositz, ufundowane zostało wyposażenie kaplicy pw. św. Barbary z obrazami patronki oraz św. Ottona z Bambergu. W XVII w. kościół został przebudowany według barokowych zasad. Kolejną ważną przebudowę kościoła rozpoczęto w 1692 r., według wizji Giulio Simonettiho. W 1693 r. wybudowano kolejną kaplicę pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej. Na rok 1710 przypada wykonanie barokowego ołtarza w bocznej kaplicy poświęconej św. Aleksemu. Monumentalny ołtarz główny został wykonany w 1725 r. przez Jerzego Leonarda Webera. Za czasów proboszcza Karola Krzysztofa Mentzla wybudowano kolejne dwa ołtarze boczne: pw. św. Mikołaja i św. Jana Nepomucena. W ściany świątyni wmurowano kilka cennych epitafiów: rodziny Gertsmannów, proboszcza ks. Christiana Franciszka Blutvogla oraz Kaspra Kirchnera.

Publikace představuje provedené restaurátorské práce v kostele Nanebevzetí NMP a sv. Mikuláše v Boleslavci.

Publikace obsahuje článek dokumentující historii nej důležitějších a nejhodnotnějších sakrálních památek města, popis a zdroje financování prováděných restaurátorských prací v jazyce: polském, českém, německém a italském. Dále obsahuje bohatou fotografickou dokumentaci prezentující výsledky dosavadních restaurátorských prací.

Krátký nástin historie chrámu

První zmínka o boleslavecké farnosti pochází již z r. 1247. Je také známo, že v roce 1298 započala přestavba dřevěné budovy kostela na zděnou. Z toho samého roku pochází také zmínka uvádějící zasvěcení kostela Panně Marii a sv. Mikulášovi. Dnešní architektonickou podobu získal chrám v letech 1482-1492, což potvrzují gotické nápisy umístěné na jeho vnějších stěnách. V letech 1516-1520 byly přistavěny kaple sv. Kříže a sv. Barbory a také portály, z nichž severní nese v pískovci vytesaný letopočet 1516. V časech třicetileté války (1618-1648) byl hlavní boleslavecký chrám mnohokrát vypleněn a vypálen. Již roku 1662 byla péči hraběte Otto Nostitze, vybavena kaple sv. Barbory obrazy patronky a sv. Otty z Bambergu. V XVII. století byl kostel přestavěn v barokním slohu. Další významná přestavba kostela byla zahájena v roce 1692 podle projektu Giulia Simonettiho. Následujícího roku byla vybudována další kaple sv. Kateřiny Alexandryjské. Na rok 1710 připadá zhotovení barokního oltáře v boční kapli zasvěcené sv. Alexiovi. Monumentální hlavní oltář byl zhotoven v roce 1725 Jiřím Leonardem Weberem. Za časy faráře Karla Kryštofa Mentzla byly zřízeny další dva boční oltáře: sv. Mikuláše a sv. Jana Nepomuckého. Do stěn chrámu je zazděno několik cenných epitafiů: rodiny Gertsmannovy, faráře Krystiana Františka Blutvogela a Kašpara Kirchnera.

Seminarium naukowe
„Konserwacja zabytków sakralnych
pogranicza polsko-czeskiego”

Vědecký seminář
„Konzervace sakrálních památek
na polsko-českém pomezí“

 Bolesławiec
17-18. 09. 2009

Gmina Miejska Bolesławiec
Rynek 41 – Ratusz, 59-700 Bolesławiec
tel. +48 75 645 64 00, tel./fax +48 75 645 64 02
e-mail: umboleslawiec@um.boleslawiec.pl
www.boleslawiec.eu

Muzeum Ceramiki w Bolesławcu
ul. Mickiewicza 13, 59-700 Bolesławiec
tel. +48 75 644 22 00
e-mail: poczta@muzeum.boleslawiec.net
www.muzeum.boleslawiec.net

Euroregion Nysa

Projekt pn.: Seminarium naukowe „Konserwacja zabytków sakralnych pogranicza polsko-czeskiego” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżet państwa za pośrednictwem Euroregionu Nysa

© 2009 - zdjęcie, projekt graficzny / druk: Grzegorz Matyja / prasa: www.matyja.pl